

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy hóra 36 kr. (70 fillér.)
Három hóra 1 frt (2 kor.)

Vidékre postán:

Egy hónapra . . . 65 kr. (1 kor. 80 fill.)
Három hóra 2 frt. (4 kor.)
Hat hóra 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. sz. szám.
Zöldfa-utca és Nagycipő-sz. sarkán.
Felelős szerkesztő:
KUN BÉLA.

Rejtélyes gyilkosság. — Esküvő a halálos ágyon.

Kenyérmunka.

Nagyvárad, október 25.

Magyarország önálló kenyér keresetre utalt dolgos népe sóvárogva várja az időt, a mikor az országnak lekötött és szunyadvó erői felszabadulnak és új tápláló ereket nyitnak a mindennapi kenyér biztosításához. Hiszen Magyarország gazdagsága ma is parlogon lever, néptünk sorsa hasonlatos azéhoz a miliomoséhoz, a ki betegség folytán kínosi mellett éhen hal. Bővében vagyunk a természeti kincseknek, a melyek hozzáférhetetlenek; a külföldön megbecsült értéket jelent a magyar értelem és a magyar munkásság, a melyből Amerikában hovatovább több lesz, mint Magyarországon.

Az ország mai helyzete ismeretes mindenki előtt és úgy kellene, hogy ne legyen ismeretlen a parlament előtt sem.

Nincs osztályunk, a melyik panaszokat ne halalna. A gabona potom áron kél és a kenyér drága. Az áru a kereskedő, az ipari portéka az iparos nyakán marad és az anyag folyton drágább. A munkabér magas minden keresett szakban, munkás nincs és mégis ezer meg ezer munkás nyomorog. No azután ott van az adó, amely ránehezedik minden emberre és tárgyra és bonyolult, mint a hínár, mindig az adóköteles és nem köteles fel keveredik bele.

Kenyérmunkát, kenyérprogramot vár az ország.

A magánember százczek terhét veszi magára, hogy kereskedést, iparvállalatát vagy gazdaságát fejlessze. Városok milliókat folyósítanak kölcsönforrasaikból, hogy a helyi kultúra, egészség és megélhetés intézményei létesüljenek. Az állam ezerszámra fedtessze be a milliókat az ország újjáépítésének alapvető munkába.

Az országgyűlés újra megnyitását első hetében csupa praktikus törvényjavaslatot ismer-

tünk meg, amelyek közül az iparfejlesztésről szólóban az utóbbi irányban egy nagy lépést tesznek.

Csak nemrégiben országos mozgalom indult meg a magyar ipar támogatása, fejlesztése érdekében. És ennek a lelkesedésnek eredménye? Ugyanannyi, vagy talán még több külföldi áru jött be hozzánk most, mint azelőtt. Oka pedig ennek az, hogy még tömémenten sok azon iparcikkék száma, melyeket idehaza magunk nemkészíthetünk. Mielőtt a külföldi iparcikkéket bojkott alá helyezzük, létesítsünk iparvállalatokat, melyek az eddigi külföldről behozott cikkeket éppen oly jól és éppen oly olcsón készíthi el. Külföldön a nagy urak, a magnások feltették vagyonukat iparvállalatokba és örösi jóvedelmekre lettek szeret. Nálunk erre hiába várunk — ezt az eddigi tapasztalatok eléggé mutatják.

Az ország négy munkaesztendővel szegényebb lett, aminél Bács mulatott legjobban, Ausztria szedte az epret a nemzeti felárlagolásból is, mert modern géppárra ahoz alkalmazkodva, csak az idei év első felében 68 millióval több pénzt vitt el tőlünk, mint tavaly.

Anig kenyere sincs a népnek; keresete az iparosnak és kereskedőnek; terményeit nem tudja értékesíteni a mezőgazda, addig ne is álmodjunk önálló, független, hatalmas Magyarországról, mert keserves lesz elredésüni. Pedig sokszor virradt családásra a magyar, akárhányszor rabja lett a kifáradt ember letargijának.

Kenyérmunkát vár az új parlamentől az ország s ha azt látja, hogy mindazok, a közgazdasági és kulturális kérdések, amelyek eddig a jámbor óhajások közé tartoztak, a törvényhozasban munkába vétetnek, a közvélemény csakugyan mellője sorakozik.

Apró csatározások.

A képviselők nem érdeklődnek.

— A képviselőkhez ültse —

Budapest, október 2.

(Telefon tudósítás.) Nagyony gyér érdeklődés mellett indult meg az iparfejlesztési javaslat mai vitája. A kormány tagjai mind jelen vannak az ülésen, amelyre megjött Décsből gróf Zichy Aladár is. A mai ülés folyamán ismét minisztertanács lesz a közös miniszterek vésőga dolgátan. Az ülésen Juth Gyula előlért.

Az iparfejlesztés

Pop C. István: Az első szakasz a) és c) pontjához módosítást ajánl. Nem helyesli a javaslatban előbevet segélyezéseket és engedélyeket, mert szerinte azokat támogatják csak rendszeren, akik a közteherviselésből ki vannak zárva, vagy kibújnak az alól. A nemzeti képviselőknek nem kell a javaslat, mert rossz. Az iparfejlesztést úgy csinálják, hogy például Aradon szalmagyárat állítottak, amelynek büze megfertözi a város levegőjét. Kéri módosítását felolvasását.

Kossuth Ferenc: A módosításához nem járul hozzá.

Eber Antal: Pop C. István módosítását ellenzi, mert az iparvállalatok a közsegély helyzetét javítani fogják. Több módosítást ajánl.

Kossuth Ferenc: A módosításokat elfogadja.

Lázár Pál: Módosítást ajánl. Kossuth Ferenc: Hozzájárul. A ház ezután az első szakasz az előadó, Eber Antal, Csereoch János és Lázár Pál módosításával elfogadta.

A 2. szakaszhoz Nagy Emőd azt, aki a villamos erő büntetőjei védelmére vonatkozó passzust adó módosította, hogy a horvát büntető törvélyszerke is számítsanak.

Eber Antal: A villamos erő ellopására vonatkozó igazságügyminiszteri rendelkezés kihagyása mellett szót.

Kálósy József: Feltehetően állítja, hogy az ő és sok képviselőtársas nézete szerint az igazságügyminiszternek a villamos energia büntető-

jeji védelmére vonatkozó módosítása nem való ebbe a törvénybe.

Olay Lajos: A passzus fenntartása mellett szót.

Issekutz Győző: Az előadói módosítás meglőzést kéri. (Polgári miniszter belép a terembe. Felkiáltások: Berendelték a gardát!) Polónyi Géza igazságügyminiszter: Azt hiszi, hogy a felmerült aggodalmakra vonatkozólag megnyugtathatja a Házat. Nem szabad megfélemlézni arról, hogy gondoskodni kell a hazai iparvállalatok olyan védelméről is, hogy ne legják az árukat.

Károly indítványára mellett Nagy Ferenc, Szonygy Mihály, Eber Antal és meg vagy öt képviselő szavazott. A többség az első pontot elfogadta. Eber Antal: Kérdi, hogy azt a horvát képviselőki is szavazhatnak-e?

Az elnök: Kérdi, ki szavaz Eber Antal módosítására?

A többség Eber Antal módosítását elvetette.

Maniu Gyula felszólása után az ülés véget ért.

Reformálják a rendőrséget.

Emelik a létszámot.

A főkapitány javaslata.

Nagyvárad, október 24.
(Saját tudósítónktól.)
Nagyvárad városban eddigleg nem a legjobb lábon állott a kőrendészet. Nagyon sok a kívánni valója annak aki előtt egy modern város perspektívája lebeg. A város külső részei az esti órákban, ugyszólván megközelíthetetlenek, mert a kétékes existenciának százi tartózkodnak a kővilágokban, az est homályában leve áldozatra. Száz meg száz más mészia kívánja a gyors orvoslást, a rendőrség beavatkozását. A rendőrség azonban mindezzel a bajokkal megbirkózni képtelen. Nem tudja győzni a szolgálati létszámának kicsiny volta miatt.

A rendőrelőlegységen a 96 személyből áll, Egy rendőrmester alatt áll, 2 szakaszvezető, 6 ellenőr, 45 első osztályú és 37 másodosztályú

LEBOVITS és WEISZ egyedüli angol férfi divat szabó cég
NAGYVÁRADON, Fő-utca, Zárda épület.
a legfinomabb hazai angol és skót különlegességek raktára. Telefon 151.

rendőr. A rendes legénységi állományon kívül 4 ideiglenesen alkalmazott próba rendőr van, az ideiglenesen alkalmazott rendőrök havi 40 korona fizetésért teljesítik a nehéz és felelősségteljes szolgálatot, amely összeg meg csak a kammatit sem képes fedezni annak a nagy kockázatnak, amelyvel a rendőr az életét teszi ki a legkülönfélébb veszélyeknek. És a próbarendőr 40 korona fizetésért szolgál jó másfél évig abban a reményben, hogy valamikor, nagysokára esetleg másodosztály közrendőr lehet belőle 58 korona fizetéssel. Mert a rendőrnél az a rend, hogy a próbarendőrtök mindaddig nem véglegesítik, a míg megfelelő számu másodosztályú rendőri állás meg nem érsedik, így történik meg aztán az, hogy amikor egy-egy próbarendőri állás megérsedik, nem akad jelentésk. Mert bizony az épkérlábu munkabíró férfiak jászva megkeresnek havonta 60 koronát és nem futkosnak a keloidus fillérekkel javadalmazott ideiglenes minőségű próba rendőri állás után. Ezen a beteges állapotokon igyekszik javítani az az intézkedés, amelyet Gerő Armin rendőrfőkapitány tervezett ma a táncdandó el.

A főkapitány a táncdandóhöz intézett átiratában röviden vázolja a fennebb említettek és javasolja, hogy emelék fel a másodosztályú rendőrök számát 37-ről 41-re, az ideiglenes próbarendőri állást pedig szüntessék be. Ha valaki — mondja tovább a javaslat, — a rendőrség szolgálatába lép, akkor azt egy fél-évi próbaidőre 50 korona havi fizetéssel alkalmazza, amely idő leletével egyezre rendes fizetés nyerjen.

Hisszik, hogy a város tanácsa nem fog könnyelműen elzárkózni a komoly indítvány elől, amely talán közelebb viszi Nagyvárad városát a modernebb élethez.

Dorgálásért öngyilkos.

Halálos önérték.

Agyonlőtte magát a feddésért.

Nagyvárad, okt. 24.
(S a j á t u d ó s í t ó n k t ő l.)
Nincsenek más gyermekek. A robáló élet bizonyítja. A bűn közelebb az irított lánya nélkül — megölelti a legromlottabb lelkeket. Mások nem is lehetne meggyarazni azt az öngyilkosságot, amelynek áldozata lett Nánásy Lajos tekintélyes vaskereskedő 21 éves fiának az élete.

És az ifjú ember még az élet legkedveltebb volt. A küzdőmelket nem ismeri soha. Jó házában nevelkedett, a szerető szülők gondozó védszárnyai alatt. A legszelb reményekre jogosította őket és íme ma az életér, egészséges fiú halott. A türelmes megölte, kezébe adta a halált okozó fegyvert.

Október 23-án este még a színházban volt. Azután a nyja tüzetekén egyik segédjével elment mulatni a Toró-van-

dáglóbe, onnan a Hungáriába és így tovább. Ahogy a fiatal emberek szokták. Hajnali 2 óra tájban került haza.

Röggel az édes anyja fokább szerette, mint korholóan rászült a gyermekemre.

— Fiam, ez nem vezet a jó utra. Nagyon zokogni vette a szerencsétlen fiú azót.

Nohát majd a jó utra fog vezetni — felelte sótélen.

Felöltözött és lement az anyja üzletébe, mely a kereskedelmi és iparkamara házában van. A fiú az édes anyja tisztelesen könyörölvél volt, Konyakot hozatott és 2—3 pohárral ivott is belőle; majd a 12 millióneres forgópisztolyt kőszit vágatott ki is választotta az egyiket, megöltötte és a tükör előtt fejebe lölte magát. Szörnyet halt.

Mire az édes anyja odaszékkelt, már csak a halálos vergődést láhatta. Pár perc mulva meghalt. — Holttetés holnap fogja köze megnyaloma helyezni. A család iránt általános a részvét.

Rejtélyes gyilkosság.

A vadháznasság vége.

As anya vádjai.

Nagyvárad, okt. 25.

(S a j á t u d ó s í t ó n k t ő l.)
Bihar megye elhagyott, kulturától árván maradt vidékéről tárt elénk tegnap megdöbbenő képet, az esküdszéki tárgyalás. Felvonultatta azokat az elmaradt, butaságban és posványban hagyott alakokat, akikre a külső világ haladása és művelődése egy halvány sugarat se juttat-hat. Valóban megdöbbenő látvány, hogy Magyarország kellő közepén, milyen népcsoport teugeti életét, s könnyen megérthető, hogy ezeken a nyomorban sanyálódó oláh cigányoknál köröben tenyészik a legtöbb bűn. Két gyermekgyilkos oláh cigány állott tegnap az esküdszéki előtt, Kovács Timot és Kovács József. Súlyos bűn terhelte lelkiismeretüket, közösen, aljas szándékból megölték egy három hónapos csecsemőt, csak azért, hogy megszabaduljanak annak anyjától, keserű nagy fájdalom okozta neki. Régióta ölték vadháznasságban Kovács Timot és Kovács Szabina. Szerették egymást s szerelmüknek gyönyörűsége lett. De később elfordult a férfi szive az ő asszonyától s ki adta neki az utat. A nő k'ütségbeesetten ragaszkodott gyermekei apjához s hallani se akart a válásról. A férfi azonban óccsa ösztönzésére ott hagyta az asszonyt és az arra tartó cigány karavánnal a Bényes melletti Sebes közepébe indult. Az asszony látva, hogy férje rimádkodásnak ellentáll és ott hagyja, felkapta három hónapos gyermekét s félje után rohant. Kétségbeesett futással tette meg az utamondottat a férje nyomában. Végre Sebes közepében elért azt, de itt amint pihégre, kajaí közt levő gyermeke néz, látja, hogy az halott. Felrohtán ordít fel fájdalommal és

mardosó gyanu ölték fel agyában, a gyermekét az apja Kovács Timot ölte meg, a Kovács József felbujtására.

Az anya gyanuját magávé tette a bényesi csendőrség, aki azonnal orvosszakértőkkel vizsgálta meg a gyermek hulláját. Gerő Sándor dr. és Grósz Menyhért dr. nagyvárad orvosszakértők megállapították, hogy a gyermek halálát erőszak okozta. Az orvosszakértők jelentése alapján a csendőrség Kovács Timotot és Kovács József-et letartóztatta és a nagyváradai ügyésség fogházába szállította.

Ma állottak az esküdszéki előtt a legutabb bűnel, gyermekgyilkossággal vádolva, Kovács Timot és Kovács József.

Az esküdszéki azonban minden egykezezte dacára nem tudott bevigáítani a rejtélyes bűnetet sótétejébe. A vádlottakra egyetlen terhesb tanu, Kovács Szabina vallott, de az ő vallomásától nagyon is kitetszett, az elhagyott szerető bosszujá. Maga az ügyész Virág Béla érezte ezek után a vád tarthatatlanságát és a vádat eljette.

Dr. W a r e k Kálmán hatóság védőbeszéde után az esküdték nem bűnösnek mondták ki a vádlottakat, mire Csulyó k Béla dr. kihirdette az esküdszéki határozatát, amely természetesen a vádlottakra néve felmentőt volt. Az ítélet jogerős.

H I R E K.

* **Iskolaszéki jegyzőválasztás.** Nagyvárad város iskolaszéke ma délután 4 órakor ülést tartott, amikor is az iskolaszék megválasztott jegyzőit választotta be. A népes gyűlés a középiskola jeles tanítóit V á r a d i látványt választották meg az iskolaszéki jegyzőjévé Fekete Ferencot szemben.

* **Rákóczi ünnep a Cion templomban.** A nagyváradit izrelita hitközség is kezdte kegyelet adóját, a nagy fejedelmekkel szemben. Folyó hó 27-én II. Rákóczi Ferenc emlékére hálaladó istentiszteletet tart a hitközség a Cion templomban. A rendes délelőtti istentisztelet már fél tíz órákos kezdődik, az ünnepség tíz órakor lesz.

* **A választók névjegyzéke.** Nagyvárad város központi választmánya július hó 7-én tartott ülésén vizsgálta a jövő évi képviselői választók névjegyzékét, mely alkalmával Lukács Géza nyar, honvéderes, Csillag Iszó, Baktai Gyula, Fenyő József, Barta Sándor, Kormos József nagyváradit, Imrik László őssí pusztai lakosokat törlte a névjegyzékből. A központi választmány e határozata ellen a névjegyzékből kitörölt lakosok a Kuriahoz utabehozták. A Kuria ma értesítette Nagyvárad város tanácsát arról, hogy Lukács Géza, Csillag Iszó, Fenyő József, Imrik László felebebeszélés elutasításával helybenhagyja a köz-

ponti választmány határozatát, míg Baktai Gyula, Barta Sándor és Kormos József felebebeszérése vonatkozolag elrendeli, hogy a nevezettek vegyék fel a képviselőválasztók jövő évi névjegyzékébe.

* **A közöminiszterek eskütétele.** Bécsből jelentik: Ma délben egy órakor megy végbe az ukültügyminiszter báró Aerenthal felekesztése. Az eskütételnél báró Burián közös pénzügyminiszter járt közbe, az esküformát Mérey osztályfőnök olvasta fel. Azután következett Schönai ch tábornaszernagy, az ukültügyminiszter eskütétele, melynél báró Aerenthal külügyminiszter járt közbe.

* **Villamosstrájk Budapestén.** A budapesti villamos vasut összes alkalmazottai ma délben, pontosan 13 órakor megkezdtek a strájkot. Midőn a déli harangszó megszólal, az összes villamos kocsi megálltak, a kalauzok és kocsivezetők, értesítve a közönséget a strájkáról, nyomban elhagyták a kocsikat, melyek üresen maradtak az utca közepén. A strájk híre lovas- és gyalog rendőrök jelentek meg az utcákon, hogy az esetleges zavargásnak elejét vegyék. A strájkolók csoportosan sietnek a közönséges hangulata lelkesen nyilvánul meg a villamos vasuti alkalmazottak strájkja mellett. A strájktrókéket a kocsiokon megrögzött és kényszerítették, hogy munkájukat abbahagyják. A váltókat hámis vagányra helyezték, az ellenőrző detektívek pedig izultallták S z t e r é n y i államtitkár arra kérte a strájkolókat, hogy tekintettel a hazafias Rákóczi ünnepséggel járó nagy idegenforgalomra, hagyják abba a strájkot.

* **A Fácán-sor kérése.** Már többször írtuk azokról a tisztán helyekről, melyek Nagyváradon igen nagy számmal vannak és amelyek első sorban a környék, köztve pedig az egész város egészségét veszélyeztetik. Ez ellen már a közönség részéről is többen felszólaltak. A sütem ékezés parasztaokhoz csatlakoztak egy egy ubsó A Fácán-sor létajdonosai ma badványán fordultak a városi tanácshoz, melyben a közegészség érdekében a Fácán-sorral szemben a Pécsovics-féle földmenteltető beúós csatorna melőbbi rendezését kérik.

* **Magántisztviselői a betegséglézi törvény ellen.** Az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset esetére való biztosításról szóló törvényjavaslat egyes pontjában súlyosan sérti a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselői érdekeit. Ez ügyben a nagyváradit magántisztviselői egyesületének tagjai október 23-án vasárnap d. e. fél 11 órakor nagygyűlést tartanak, melyen titkomi fognak a törvényjavaslat sérelmes pont-

jai ellen. A nagygyűlés második felére az általános drágaság kérdésén indított mozgalom folytatására vonatkozó határozat hozatala lesz.

*** Joghallgatók tudósvásárlása.** A nagyváradai joghallgatók egy része Glac Antal főispán vendégsége alatt a szegényesora többetegnél Nagyváradon teledilálló rendelő intézte javára, a kereskedelmi csarnok nagytérmenében, f. évi november hó 4-én matinéi rendezés, melynek gyönyörű műsora, előre felel a szép sikeréről.

*** 7 órai zárás.** Az a mozgalom, melyet a kereskedelmi alkalmazottak indítottak a 7 órai zárás érdekében, mindinkább halad a megvalósulás felé. A kereskedők nagyobb része már aláírta a kötelező nyilatkozatot, s alig vannak, akik nem teljesítik az alkalmazottak követeléseit. A nagyváradai munkásszervezetek vezetői is tegnap este díszet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kereskedelmi alkalmazottak mozgalomukban támogatói fogják. Ebben az ügyben már vasárnap délután fél 3 órakor nagygyűlést tartanak, a melyre a következő plakátot adták ki:

Felhívás Nagyvárad ipari és földműves munkásszöv. elvtársai! Hogy mit tesz naponta 14—16 óráig tölteni a tőke igazában, azt ti tudjátok legjobban. Hogy mily nehéz küzdelem és áldozat árán sikerül a túl hosszú munkaidő megrovódítani, azt is ti tudjátok legjobban. Elvtársak! Ti már 9—10 óráig dolgoztok naponta; kereskedelmi alkalmazottak testvéreitek most fizetnek harcot először munkaadóikkal a 7 óráig zóródást. Támogassátok harcát testvéreiteket. Ez ügyben vasárnap, azaz felvő hó 28-án délután fél 3 órakor nyilvános gyűlést tartunk a tituló lak tanya nagytérmenében. Jelenlegtek meg mindnyájan. Bizonyítsátok be, hogy az ő ügyük a ti ügyüket is, az ő győzelme a ti győzelmetek is. A munkásság munitasa meg, hogy a 7 órai záróra érdekében a legnesszebbmenő eszközökkel is támogatni fogja a kereskedelmi alkalmazott elvtársainkat. A pártvezetőség.

*** Öngyilkosság váltólejárata miatt.** Budapestről jelentik. A Szentkirályi utca 10. ik számu házában tegnap este öngyilkossá lett Güttl Béla 26 éves tri-kolai szülötté hivatalnok, aki a Késhirtokos Földheltintézetben volt alkalmazva. Güttl harmadfél év óta van az intézet szolgálatában és bár kis fizetése volt, igen rendes életmódot folytított. Fár hónapok ereztől kezdve korcsos lett fél váltóra. Tegnapelőtti volt eszéves az összeg és Güttl nem tudott eleget lenni fizetése kötelezettségének. Hivatalában pedig tudomására adták, hogy a váltó ki nem fizetése miatt elbocsátják. A fiatal ember ezt annyira szörvén vette, hogy revolvert vett elő és tegnap este melbe lökte magát. A mentő a Rókusba vitték, ahol nemokára kiszervezték.

*** Nagyvárad szőlőtermése.** Nagyvárad város hegyiből hivatala ma tejesített be a polgármesterhez az 1906. évi bortermésről készített kimutatást. E szerint a szőlőből elbentelték tőrlött 1110 katasztrális holdat tesz ki, melynek terméséből az idén eladtak 30 ezer kiló csempeszőlőt 60 ezer föld árban. Az őrlő hektoliterenként 56 koronáért,

mustot 36 koronáért adták el. Elemi csapás májusban volt, két ízben jégcsap, azonban a flockszera az idén nem pusztított. A bortermés minőségére közepes, mennyiségre gyenge volt. Mindent a szeptember hó első felében beült tartós esőzés, hidegség és fagy okozta.

*** Ifj. Móró Pál temetése.** Ma temették el a református vallás szerzetárait szerint, a korán elhunyt tragikus végtő ifj. Móró Pál. Nagy számú közönség kísérte utójára, a boldogtalan önmagával meghasonlott ifjút. Eljárték hozzá utolsó isten hozzátok, barátai, tanárai. A Vizvezeték-utcai halotasz házból délután három órakor vitték el a fiatal ember holttestét az eláskai temetőbe, hogy ott megtalálja azt amiben az életben oly kevés része volt, az örök nyugalom.

*** Jogászok kolonistái.** A nagyváradai királyi jogakadémiá ifjúsága Dr. Bozók Alajosné urasszony védnöksége mellett Szigeti egyesület és az alakuló Móra Akadémiká javára 1906 november hó 7. 14. 21-én, december 1-én, 1907. január 19. és 26. napján a Zöldfa teremben családias jellegű jogász kolonistáikat rendezés. Az estélyek sikere érdekében nagy számú rendezőség bugálkodik.

*** Esküvő a halalos ágyon.** Budapestről jelentik: Nem mindennapi eset történt tegnap a császárvárosban. Ugyanis az V. kerületben lévő Anzenburgbasse 16. számú házában egy szegényes lakásban fekszik súlyos beteg egy Jahn Miksa nevű bécsi hordár. A beteg tegnap súlyos operációt hajtottak végre. Az operáció előtt a betegnek az a kívánása volt, hogy régt menyasszonyával, Hanes Borbálával megesküsz. Az orvosok és hozzátartozói megnyugtatták a beteget s az operáció után tényleg teljesítették óhaját.

*** Megölté a gyermekét.** Barscrol írják: Kász Róza háromfali illetőségű munkásnő újszülött gyermekét belodolta a trágyaléba. A gyermekgyilkos anyja enny a hátsó gyögötte a kellő lépekéket.

SZINJÁTEK.

Heti műsor.

Péntek: Vig Gergely. Szombati: Rákóczi fia (itt először). Vasárnap: Rákóczi fia (másodszor). Hétfő: Rákóczi fia (harmadszor).

Kata néni. A Szigligeti-színház heti műsorára ismét választás állt be Károlyi Leona, a virádalap primadonnája ugyanis ma várandós megbotogott s miután a „Vig özvegy” cinszerében őt senki sem tudná pótolni, az igazgatóság kénytelen volt a heti műsoráról levenni a „Vig özvegyt”. A nagy sikerrel bemutatott operett enny a hatán még egyszer, ma este került volna színe. Így azonban e helyett Davics három felvonásos angol vígjátéka, a „Kata néni” kerül színe, a címszerepben B. Kovács Mariakával. A darab több nő szereplő Simon Mariaká (Spencer özevgy), Kovács Margit (Anny) Anlay Terka (Kobv) és Dolba Margit

(Fane szolgáló) a férjuszereplők pedig Tóth Elek (Heak festő) és Nagy Sándor (Barlett lökész) játésk.

A Szigligeti-színház Rákóczi-ünnep. A Szigligeti-színház igazgatósága a szombati, vasárnapi és a hűtfői estét H. Rákóczi Ferenc fejedelem emlékezetének szenteli és mind a három este alkalmi díszelőadást rendez. A színház ily módon egyrészt kegyeletének adóját gyűkszik leróni a nagy fejedelem, a legnagyobb nemzeti szabadsághős és vele együtt hajdósó hajtársai iránt, másrészt gyűkszik módos módon részt venni azokban az önnepségekben, amelyekben az ország a hainak hazaszállása alkalmából rendez. A színház igazgatósága szombaton este mutatja be Rákóczi Viktor történelmi színművét, „Rákóczi fiát”, amelyet csörtörtökön adtak először a budapesti Vigszínházban örösi sikerrel. A darabban a főszerepeket E. Kovács Mariaká és Tóth Elek játsák. Az előadást a „Rákóczi visszatér” című alkalmi melodráma előzi meg, amelyet szerzői Krüger Aladár dr. és Belezay Antal s amelyek zenéjét Póck Károly karriester írta át zenekarra. A szombati kettős bemutatást ismétlik vasárnap és hétfőn este is.

LEGUJABB.

Müküdik a cáfólopép

Budapest, október 25. Ükküll-Ghillenband budapesti hadtestparancsnok na megcáfólja azt a hírt, mintha a katonatiszteknek megtiltották volna, hogy résztvegyenek a Rákóczi ünnepségekben.

A csabai választás.

Budapest, okt. 25. Ma volt Békéscsabán a képviselőválasztás, melyet az lett szükségessé, hogy Achim L. András mandátumát a Kuria megsemmisítette. Két jelölt volt: Beliczey Géza alkotmánypárti és Pető Sándor demokrata. A választás este 7-kor végződött. Beliczey kapott 702, Pető 904 szavazatot, így Pető Sándor lett 202 szótöbbséggel a csabai kerület képviselője.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai gabona-piac.

Lakatos J. József cég jelentése.

As álet irányzata: langha.

Buza	12.80—13.40
Rizsa	10.60—10.80
Zab	12.20—12.60
Uj árpa	11.40—11.60
Uj Tengeri	8. — — 8.20
Ó tengeri	— — — —
Galitörök	harc erat

REGÉNYSZARNOK.

A csoda-ember.

Franca regény.

(Folytatás.)

Meg is feleit azonnal önmagának. — Bizonyára Saint-Nazairebe, ott föl akarnak szüni egy Amerikába induló hajóra, de ha ilyen lassan haladnak, drékem még utának menni. Elment a vizsgalóörhöz, ott bejelentette kutatása eredményét és folytatta munkáját.

Mindenféle elküldte a szökevények személyleírását, de nem adott ki előgátási parancsot ellenük. Ő csak azt rendelt, hogy kövessék, szemmel tartassák, de ne tartóztassák le őket még.

A személyleírát bámulatos módon állította össze. Az ott maradt ruhákrol, azoknak kopásáról, ráncáról következtettek a test alakjára. Pieséchn cipőnek méretei utána az anthropometria mérőóra kiszámította, hogy teste 170 cm., Bémólisantól egy arc kép és neje is adott néhány utbaigazítást. De azért a tudományos rendszerben ez esetben fényesen bevált.

Műlön tehát Boissonand, a magánygúny újra meglátogatta Bémólisant, és kijelentette, hogy meggondolta a dögöt és nem indit újabb kutatásokat.

Az ügynek hosszankodott, hogy elszalasztotta a jó ötletet, de leginkább bántotta őt, hogy a rendőrök vágta el az utját, mert a találkozás megismerté Rosanourt.

Ha a rendőrök mindenbe beleavatkozik, akkor ugyan föllopkák az ála, gyűllölettel gondolt tehát a detektív.

— No megállj, azt megfizetted nekem, — dörmögte magában, — ha valamikor megbosszulhatom magamat, nem szalasztom el az alkalmat!

X. FEJEZET.

Egy hipnotikus mutatóvány.

Borzasztó hóhár dühöngött, mely ugyancsak megrázta a „fehér löhöz” címzett fogadó alakjait Briseval faluban.

A bortéremben eleget bándkódt a rossz idűny egy búvész, kinek testszíni trikója kiiltároz kabátja alatt és ki aznap este szándékozott nagy előadást tartani a falu közönségének. Társa, mis Adla, egy sovány, halvány lénykca, ott gubszokódott a kályha mellett, rózsaszínű harisnyában, kurta szoknyáskajja fölő egy föltozott, szinehagyott kendő dobott. Ő volt a médium, kinek segítségével a búvész hihetetlenül érdekes és mulatógas mutatóványokat szokott rendezni.

A komédiás még mindig várta a késlekedő közönséget és halasztgatta az előadást, mert csak néhány paraszt volt ott, kik egy asztalnál bozgatás és két grós legény, kik a billárdjátéknak hódoltak.

A búvész, Joel tándt, mint magát nevezte, erős, izmos ember volt, fekete haja bőven még pomádézva sasorra alatt hatalmas fekete bajusz korodott fölfele.

Tünetlenül idűráit végbe a termem, közben néha egy pohárból egy korty pálinkát börtöpete.

Hirtelen kitrült az ajtó, a jég-hideg léghuzam befújta a havat és két igen különös egyén lépett be.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
Aki ház, földet, erdőt, szőlőt, szarvas, kőbányát, hutort vagy homlót el akar adni, vagy ilyeneket venni
Aki tanítót, nevelőt vagy orvosnőt, domokt vagy gyóntmestert keres
Aki kereskedelmi cikkeire, ipari termék nyere verőket keres
Aki ismeretséget akar kötni
Aki előnyös üzleti összejutéseket akar kötni
Aki lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni
Aki olcsó pénzülevesztést akar felvenni közönségi sár valakivel valamit (né sülmi vagy férjhez menni)
Aki biztos eredményt ér el, ha az

„E L Ö R E”
 apró hirdetési rovatát igénybe veszi.
 Kereset közzétart és biztos sliert ér el
 Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rajon arra, hogy **énnek is van hirdetni valója.**
 Minden szó egyszeri beiktatása csak négy fillér.
 Szegényeknek és általánoktúli ingyen. munkásoknak

Köszszir 5 fillér posta-csomag 8 K 70. Kétszemélyes legújabb-nyosbanban 1200 virsli, fiatal húsfélék, **haikonszervék**, házikenyér, hússzerk.
 Kiszűrtött pálnka, aszafali borok, csémege szőlő. Gyomorsajósoknak határítást kapnak: **STERN** 50 MA-nál, Nagyvárad, Nagypiac-ter. 101

Csak rövid ideig
buor-elárúsítás
 rendkívül olcsó árban,
 a Fekete-Sas épületben Kossuth Lajos-u.
 Csak november 1-ig.

Fiatal szobaléánnyal házaság edjából megismerkedni önjt jómódu iparos. Arcképe leveleket „Szerelek” jelöggére a kiadóhivatalba kérek.

Melyik jól nevelt leányka volna hajlandó véleln megosztani a teli esték eszomoru magyányt. Leveleket „Szerelek” jelöggére a kiadóhivatalba kérek.

Bőrkitűtés vagy asthmabetegek, olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak. Kérjenek prospektust és hírcsillagot traktát. Ausztriai díjazott költő G. W. Heide **Altona-Sachsenfeld** (Elbo) Németország.

Próbáljon próbált kávéát vásárolni új módszer szerinti porósítás, 8 fillér zamatu vegyületből **Aszódinál**, Kossuth-utca 16. Olcsó árak Állandó nagy tésztár.

Egy három és egy négy szobos ur lakás november 1-ére kiadó. Telek-utca, Weintraub-házban.

Kraus Jakab
 cim- és cégfestő
 Szacsavay-utca
 ajánlja a nagyrédmű közönség szives figyelmébe
 cim- és cégfestő
 műhelyét,
 mely szakban a legújnyosabb árak, gyors és pontos kiszolgálással áll a t. megrendelők rendelkezésére.
 4 Telefon: 389. 19—20

TELEPHON
 az egész megyére 626.
Első Biharmegyei és Nagyvárad
műbútorgyár
 Ajánlom a legszerényebből a legmodernebb kivitelű **saját gyáramban készült szafon, ebesszó, hűtő, kávéházi és szaloni berendezéseket** a legszeleibb gyári árak mellett.
 Rapsok, költségvétések bízmatra díjmentesen.
 11—100 Raktár és iroda: 39
Kisipon-tér, Holdas templom mellett.
 Telepek: **Kolozsvári-utca 39**
 és **Kapusi utca 2**
Büchler Márton
 bútorgyáros.

Lapkihordók
 férfiak, nők és 15 éven felüli fiúk felvételt az első kiadóhivatalban, Zöldfa-utca 32. sz. (Nagypiac-ter sarján.)

Hirdetmény.
 A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság 1906. október 14 én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a tősság részvényelőjelet 2560 darab új 200 korona a. e. részvény kibocsátására Állal 500.000 koronáról egy millió koronára emeli fel.
 Ezen új 2500 darab részvény átvelele a régi részvényesek elővételi joggal hának a következő feltételek mellett:
 1. Az új kibocsátásra részvények 210 korona vételáron becsátatnak ki, melyből 200 korona az alapközhöz, 10 korona a rendies tartalékalaphoz csatolódik.
 2. Minden régi részvény hitokésnek egy új részvény átvelele van joga. Tartozik azonban a 210 korona vételáron felül darabonként 2 koronát bélyeg- és kiállítás díj címén megfizetni.
 3. Az elővételi jog gyakorlásának záro határideje 1906. október 31. Az ezen határidőben elővételi jogot gyakorolt régi részvénybirtokosok tartoznak.
 a részvény lebeljegzése al- 40 kor. kalmával darabonként és kiállítás díj fejében . . . 2 n
 906. november 15-ig . . . 86 n
 903. december 1-ig . . . 85 n
 az intézet pénztáránál készpénzben kifizetni, mely összegnek után a befizetés napjától 1906. december 31-ig 5 százalékos kamat terültek meg.
 Az új részvények 1907. január 1-től kezdve az üzleti haszonban részesülnek.
 Feltűrik ennel fogva mindazon új részvényeseket, kik a kibocsátandó új részvényekre vételi jogot gyakorolni öhajják, hogy részvényeiket a fent kitűzött szárbatartásig, vagyis 1906. október 31-ig az intézet pénztáránál lebeljegzés végett bemutatassék és a fent-írt összeg első részletét teljesítsék, mivel ezen határidő letelte után az elővételi jog nem gyakorolható.
 Nagyvárad, 1906. október 15

A Polgári Takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Pénz!
 Olcsó tőketörlesztéses kölönöket 10—75 évre folyósít, ugyancsak régi, drágább kamatu kölönöket olcsó (convertal) a lehető legrövidebb idő alatt, **házak, szőlők, földbi, tokok**
 örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredményre elköveti.
 Földbirtokok parcellázását saját költségen elvállalja és finanszírozza
Faludi Ignác,
 volt takarékpénztári titkár bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája Nagyvárad, mézfűrés-utca 2. sz.

Fiatal asszony dele-ótti órákra elővételi mosdót és takarítást. Cim a kiadóban.

Gyors és pontos kiszolgálás!
GROSZADOLF
 minta cipő 2 üzlete
 NAGYVÁRAD,
 Fő-utca, Barák-épület, Telefon 671.
 Van szívesem a n. e. közönség szíves tudomására hozni, hogy **üzletemet** teljesen megnyitottam. Raktáron tartok mindentféle
 férfi női és gyermekcipőket
 ugyancsak mérték utánai rendelések 48 óra alatt elkészíttetnek, **féjős és érzékeny lábakra** különös gond fordítatik javítások elfogadtatnak.
 Tisztelettel **GROSZADOLF** cipőszester.
 Városi és vidéki telefon 571.

VERŐ EDE
 könyvnyomdájja és papirkészítése
NAGYVÁRAD, Kossuth-utca 12.
 Telefon szám 624.
 Modern iroda berendezések 11 raktárak.
NYOMTATVANYOK
 izlésesen készíttetnek.

Első nagyváradai cipő- és csizmagyár
Moskovits Farkas és Társa.
 Ajánlja elsőrendű kézimunka **cipő- és csizma** készítményeit.
 Nagyvárad, Kossuth-u 4.
 11 (volt rendőrség.)

Dr. POLITZER JAKAB
 sanatoriuma és vizgyógyintézte Nagyváradon Sliaglyi Dersó-u. 7.
 Bejáró és homlok betegnek **egész éven át nyitva.**
 Kitanó gyógyeredmények.
 Állandó orvosi felügyelet. Olcsó árak. Fennia naponta 12 óra elültől 5 és 7 koroná. — Projektusai és átvizsgálással szolgát.
 Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Xavi 12 frt. fix
 fizetés mellett, reggeli 6 órától 10 óráig **lapkihordónők** felvételnek.
 Jelentkezés: **Nagyvárad, Zöldfa-utca 32. szám.**

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
 értesíti a n. érd. **izzólámpa körítkeket** tarti raktáron 3, legfeljebb közönséget, hogy **izzólámpa** 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, hordályos (matul), színes fényképezőlámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kaptak áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók **normál-ámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.
Csillárok villamos motorok eredeti gyári árak izzólámpák és **villamos motorok** mellett kapható.
 A villamos mű igazgatóság elvállalja **villamos világitási** és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpa kezelését, bozzávaló szénpótlók szállítását, berakását és minden e szakmába vágo munkálatokat a legolcsóbb árak mellett. **Nagyobb megrendéseknél megfelelő engedmény.** — **Költségvétés ingyen.**